

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Кафедра іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

«____» _____ 2014 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ (ІТАЛІЙСЬКА МОВА)

для студентів

галузі знань **0302 Міжнародні відносини**
напрямів підготовки 6.030201 – міжнародні відносини
6.030202 – міжнародне право
6.030203 – міжнародні економічні відносини
6.030204 – міжнародна інформація
6.030205 – країнознавство
6.030206 – міжнародний бізнес

КИЇВ – 2014

Робоча програма дисципліни «*Теорія і практика перекладу (італійська мова)*» для студентів *галузі знань* 0302 міжнародні відносини, *напрямів підготовки* : 6.030201 – міжнародні відносини, 6.030202 – міжнародне право, 6.030203 – міжнародні економічні відносини, 6.030204 – міжнародна інформація, 6.030205 – країнознавство, 6.030206 – міжнародний бізнес.

«___» _____ 2014 року – 37 с.

Розробник: канд.педаг.наук, доцент **Ніколаєва Людмила Олексіївна**
канд.істор.наук, викладач **Гамоцька Юлія Валентинівна**

Робоча програма дисципліни «*Теорія та практика перекладу (італійська мова)*» затверджена на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол №від “....” 2014 року

Завідувач кафедри _____
В.В.Дайнеко
(підпис)

«___» _____ 2014 року

Схвалено науково - методичною комісією Інституту міжнародних відносин

Протокол від «___» _____ 2014 року №___
Голова науково-методичної комісії _____
О.А.Коппель
(підпис)

«___» _____ 2014 року

© Л.О.Ніколаєва, І.О.Журавльова, Н.О.Плахотнюк 2014 / 2015 н. рік
© _____ 201_ / 201_ н. рік
© _____ 201_ / 201_ н. рік

ВСТУП

Навчальна дисципліна «*Теорія і практика перекладу (італійська мова)*» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» *галузі знань – 0302 міжнародні відносини, напрямів підготовки : 6.030201 – міжнародні відносини, 6.030202 – міжнародне право, 6.030203 – міжнародні економічні відносини, 6.030204 – міжнародна інформація, 6.030205 – країнознавство, 6.030206 – міжнародний бізнес.*

Дана дисципліна є нормативною. Викладається протягом **трьох семестрів** (з V по VII) в **обсязі – 776 год. (21,5 кредитів ECTS)** зокрема: *лекції – 24 год., практичні заняття – 316 год., самостійна робота – 436 год.* У курсі передбачено **6 змістових модулів** та *підсумкова модульна контрольна робота після кожного семестру.* Завершуються V, VI семестри **заліком**, а VII семестр – **іспитом**.

Метою курсу теорії та практики перекладу є набуття студентами теоретичних знань і практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках : з італійської мови на українську і з української на італійську.

Завдання – набуття студентами необхідних умінь і навичок у таких видах перекладу: повний письмовий переклад текстів публіцистичного, наукового, офіційно-ділового стилів за фахом студентів, зокрема міжнародних документів; письмовий і усний реферативний і анотаційний переклад текстів публіцистичного і наукового стилів (статей, монографій, виступів фахівців з фаху студентів, державних і громадських діячів тощо). Додатковим завданням є розвиток навичок і умінь у чотирьох основних видах мовленнєвої діяльності італійською мовою.

Курс складається з **шести** *змістових модулів.*

Перший присвячений вивченню міжмовної комунікації як об'єкту теорії перекладу. *Другий* – міжмовним розбіжностям на різних рівнях мовної ієрархії. *Третій* – перекладацьким прийомам і трансформаціям. *Четвертий* – лексико-семантичним питанням перекладу. *П'ятий* – взаємодії граматики з лексикою при перекладі. *Шостий* – стилістичним питанням перекладу.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття теорії перекладу;
- фундаментальні проблеми перекладознавства;

- закономірності і структуру перекладацького процесу як особливого спеціалізованого виду мовленнєвої діяльності;
- види усного і письмового перекладу;
- види адекватності перекладу;
- види лексичних, граматичних і стилістичних розбіжностей між іноземною і українською мовою;
- рівні еквівалентності у перекладі;
- перекладацькі прийоми і трансформації (додавання і опущення слів, конкретизація, генералізація, синонімічна заміна, антонімічний переклад, смислове узгодження, адаптація, ампліфікація, експлікація, компенсація, логічне переосмислення, перестановки, поєднання і розділення речень) ;
- структурні і лексико-граматичні особливості реферативного перекладу. критерії оцінки якості перекладу;
- критерії оцінки якості перекладу.

уміти:

1) здійснювати

- повний письмовий переклад текстів публіцистичного, офіційно-ділового і наукового стилів відповідно до фаху студентів;
- усний послідовний (абзацно-фразовий) переклад у професійно значущих сферах: суспільно-політичній, фахово-діловій, науково-фаховій;
- усний реферативний переклад аудіотекстів і матеріалів електронних засобів масової інформації;
- письмовий і усний реферативний переклад текстів публіцистичного і наукового стилів (статей, монографій, виступів державних і громадських діячів тощо). Письмовий переклад включає різні види реферування (реферат в описовій формі, реферат-резюме, реферат-огляд), а також анотування первинних текстів.

2) володіти перекладацькими прийомами і трансформаціями;

3) відрізняти вільні словосполучення від усталених;

4) розуміти значення слова у вузькому і широкому контексті;

5) знаходити відповідники і перекладати інтернаціоналізми, виділяючи при цьому „несправжніх друзів перекладача” ;

6) знаходити відповідники і перекладати фразеологізми, безеквівалентну лексику, власні імена, скорочення і аббревіатури, цитати.

Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин: навчальна дисципліна «Теорія та практика перекладу» є складовою в комплексній підготовці за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» *галузі знань* – 0302 міжнародні відносини.

Зв'язок з іншими дисциплінами. Навчальна дисципліна «Теорія і практика перекладу (італійська мова)» викладається після засвоєння студентами дисципліни „Іноземна мова (італійська)” і спирається також на знання і уміння, засвоєвані при вивченні дисципліни „Мова спеціальності (італійська)”.

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти у V і VI семестрах

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Кожний семестр включає два змістові модулі

Обов'язковим для заліку є виконання тестових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання за формами контролю ¹ :	ЗМ1		ЗМ2	
	Min. – 22 бали	Max.–40 балів	Min. – 26 балів	Max. – 40 балів
Виконання модульної роботи з ТПП	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10
Виконання модульної роботи з італ. мови	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10	„ 6” x 1 = 6	„10” x 1 = 10
Відповідь з теорії перекладу	„ 3” x 1 = 3	„ 5” x 1 = 5	„ 3” x 1 = 3	„ 5” x 1 = 5
Виконання завдань з аудіювання і перекладу	„ 3” x 1 = 3	„5” x 1 = 5	„ 3” x 1 = 3	„5 ” x 1 = 5
Виконання індивідуальних робіт з перекладу	„ 3” x 2 = 6	„ 5” x 2 = 10	„ 3” x 3 = 9	„ 5” x 2 = 10
Підсумкова контрольна робота			„6” x 2 = 12	„10” x 2= 20

³ – мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент.
¹ – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 40 балів* для одержання заліку обов'язково здають залік, який оцінюється у *20 балів*. Рекомендований мінімум для допуску до заліку – *48 балів*.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі МКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ПМК / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	22	26	12	60
Максимум	40	40	20	100

Шкала відповідності

За 100 – бальною шкалою	За національною
-------------------------	-----------------

¹ Див. Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу від 1 жовтня 2010 року, а також Розпорядження ректора «Про методику розрахунку підсумкової оцінки дисциплін, які читаються два і більше семестри» від 29 вересня 2010 року

	шкалою
90 – 100	Зараховано
85 – 89	
75 – 84	
65 – 74	
60 – 64	
1 – 59	не зараховано

Контроль знань і розподіл балів, які отримують студенти у VII семестрі

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Кожний семестр включає два змістові модулі

Обов'язковим для заліку є виконання тестових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання за формами контролю ² :	ЗМ1		ЗМ2	
	Min. – 17 балів	Max.–29 балів	Min. – 18 балів	Max. – 31 бал
Виконання модульної роботи з ТПП	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10
Виконання модульної роботи з італ. мови	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10	„ 5” x 1 = 5	„10” x 1 = 10
Відповіді з теорії перекладу	„ 2” x 1 = 2	„ 2” x 1 = 2	„ 2” x 1 = 2	„ 3” x 1 = 3
Виконання завдань з аудіювання і перекладу	„ 3” x 1 = 3	„5” x 1 = 5	„ 3” x 1 = 3	„5 ” x 1 = 5
Виконання індивідуальних робіт з перекладу	„ 2” x 1 = 2	„ 2” x 1 = 2	„ 3” x 1 = 3	„ 3” x 1 = 3
Підсумкова контрольна робота : з італ. мови , з перекладу			„12” x 1 = 12 „13” x 1 = 13	„20” x 1= 20 „20” x 1= 20
³ – мінімальна/максимальна оцінку, яку може отримати студент. ¹ – мінімальна/максимальна залікова кількість робіт чи завдань.				

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 балів* для одержання іспиту обов'язково виконують тест, який оцінюється у *25 балів*. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – *40 балів*.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі МКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	17	18	25	60
Максимум	29	31	40	100

Шкала відповідності

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою
-------------------------	------------------------

90 – 100	5	відмінно
85 – 89	4	добре
75 – 84		
65 – 74	3	задовільно
60 – 64		
35 – 59	2	не задовільно
1 – 34		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

V семестр

Змістовий модуль 1. Міжмовна комунікація як об'єкт теорії перекладу.

Тема 1. Предмет теорії перекладу. Види перекладу (44 год.)

Роль перекладу в розвитку світової культури та зміцненні міжнародних зв'язків. Перекладознавство як наука. Структура перекладацького процесу. Види перекладу.

Тема 2. Співвідношення форми і змісту при перекладі. (92 год.)

Смислова і мовна структура тексту. Поняття адекватності перекладу. Одиниця перекладу.

Змістовий модуль 2. Міжмовні розбіжності на різних рівнях мовної ієрархії

Тема 3. Слово і контекст. (68 год.)

Актуалізація значення слова в контексті. Види контекстів. Типи лексичних еквівалентів.

Тема 4. Граматичні розбіжності. Порядок слів у реченні при перекладі.

(66 год.)

Розбіжності у способах вираження граматичних категорій. Поняття актуального членування. Співвідношення синтаксичної, семантичної і комунікативної структури речення. Суб'єктно-об'єктна трансформація.

VI семестр

Змістовий модуль 3. Перекладацькі прийоми і трансформації.

Тема 5. Лексичні, граматичні і стилістичні трансформації. (68 год.)

Оказіональні відповідники на різних рівнях еквівалентності. Види еквівалентів. Види перекладацьких прийомів і трансформацій. Прагматика перекладацьких трансформацій.

Тема 6. Безеквівалентна лексика в перекладі. (66 год.)

Класифікація безеквівалентної лексики. Способи перекладу безеквівалентної лексики. Способи перекладу топонімів і антропонімів

Змістовий модуль 4 . Лексико-семантичні питання перекладу.

Тема 7. Переклад інтернаціоналізмів і термінів. (68 год.)

Переклад інтернаціональної за коренем лексики. “Несправжні друзі ” перекладача. Переклад термінологічних одиниць, аббревіатур і скорочень.

Тема 8. Переклад усталених словосполучень і фразеологізмів. (66 год.)

Словосполучення вільні й усталені. Переклад словосполучень з урахуванням сполучуваності слів у мові перекладу. Фразеологічні одиниці та їх переклад.

VII семестр

Змістовий модуль 5. Взаємодія граматики з лексикою при перекладі.

Тема 9. Граматичні конструкції в перекладі. (54 год.)

Управління дієслів в українській і італійській мовах. Синтаксична синонімія. Переклад італійських конструкцій, що не мають прямих відповідників в українській мові.

Тема 10. Еквівалентність на надфразовому рівні. (52 год.)

Засоби зв'язку між реченнями і частинами тексту в українському і в італійському реченні. Перерозподіл інформації між реченнями у надфразовій одиниці.

Змістовий модуль 6 . Стилiстичнi питання перекладу .

Тема 11. Стилiстичнi ресурси лексики i граматики. (50 год.)

Поняття стилю у перекладі. Засоби словесної образності. Передача гри слів. Переклад неологізмів, архаїзмів, просторічних слів та жаргонізмів. Засоби експресивного синтаксису.

Тема 12. Функціональні стилі і критерії оцінки якості перекладу. (50 год.)

Функціональні стилі сучасної італійської і української мов. Підстил і жанри офіційно-ділового, публіцистичного і наукового стилів. Критерії оцінки якості перекладу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

V семестр

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	практ.	С/Р
Змістовий модуль 1 <i>Міжмовна комунікація як об'єкт теорії перекладу</i>				
1	Тема 1. Предмет теорії перекладу. Види перекладу	2	16	26
2	Тема 2. Співвідношення форми і змісту при перекладі	2	40	50
	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Змістовий модуль 2 <i>Мовні розбіжності на різних рівнях міжмовної комунікації</i>				
4	Тема 3. Слово і контекст. Лексичні розбіжності	2	28	38
5	Тема 4. Граматичні розбіжності. Порядок слів у реченні при перекладі	2	26	38
	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
	<i>Підсумкова модульна контрольна робота</i>		2	
	ВСЬОГО	8	120	152

Загальний обсяг **280 год.**, в тому числі:

Лекцій – **8 год.**

Практичних занять – **120 год.**

Самостійна робота – **152 год.**

VI семестр

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	практ.	С/Р
Змістовий модуль 3 <i>Перекладацькі прийоми і трансформації</i>				
1	Тема 5. Лексичні, граматичні, стилістичні трансформації	2	28	38
2	Тема 6. Безеквівалентна лексика в перекладі	2	26	38

	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Змістовий модуль 4 Лексико-семантичні питання перекладу				
4	Тема 7. Переклад інтернаціоналізмів і термінів	2	28	38
5	Тема 8. Переклад усталених словосполучень і фразеологізмів	2	26	38
	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
	Підсумкова модульна контрольна робота		2	
	ВСЬОГО	8	120	152

Загальний обсяг **280 год.**, в тому числі:

Лекцій – **8 год.**

Практичних занять – **120 год.**

Самостійна робота – **152 год.**

VII семестр

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	практ.	С/Р
Змістовий модуль 5 Взаємодія граматики з лексикою при перекладі.				
1	Тема 9. Граматичні конструкції в перекладі	2	18	34
2	Тема 10. Еквівалентність на надфразовому рівні	2	16	34
	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
Змістовий модуль 6 Стилістичні питання перекладу				
4	Тема 11. Стилістичні ресурси лексики і граматики	2	16	32
5	Тема 12. Функціональні стилі і критерії оцінки якості перекладу	2	16	32
	<i>Лексико-граматичний тест</i>		2	
	<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
	Підсумкова модульна контрольна робота		2	
	ВСЬОГО	8	76	132

Загальний обсяг **216 год.**, в тому числі:
Лекцій – **8 год.**
Практичних занять – **76 год.**
Самостійна робота – **132 год.**

V семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Міжмовна комунікація як об'єкт теорії перекладу.

ТЕМА 1. Лекція 1. Предмет теорії перекладу. Види перекладу. (2 год.)

Історія перекладу. Виникнення перекладознавства як науки. Видатні теоретики перекладознавства. Зв'язок перекладознавства з іншими науками. Загальна і часткові теорії перекладу.

Поняття перекладу. Різноманітність дефініцій перекладу. Переклад як особливий, спеціалізований вид мовленнєвої діяльності. Структура перекладацького процесу. Білінгвізм і перекладацька компетенція.

Переклад художній і спеціальний, різновиди спеціального перекладу. Види усного перекладу: послідовний абзацно-фразовий, послідовний із спеціальною системою записів, синхронний. Види письмового перекладу: повний, реферативний, анотаційний. Переклад з використанням комп'ютерних програм-перекладачів.

Практичні заняття 1. – 16 год.

1. Вправи на повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (6 год.)
2. Граматичні вправи: Discorso indiretto, Condizionale, Congiuntivo, Modi Indefiniti, Frase esplicita, Frase implicita. (4 год.)
3. Лексичні вправи (4 год.)
4. Вправи на аудіювання (2 год.)

Завдання для самостійної роботи : (26 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів(16 год.)***
- б) Виконання письмових лексико-граматичних вправ(10 год.)***

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.-288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.

6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа, 1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа, 1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 2. Лекція 1. Співвідношення форми і змісту при перекладі.
(2 год.)

Проблема перекладності. Інваріант у перекладі. Сміслова і мовна структура тексту. Інформативність тексту, види інформації у тексті. Екстралінгвістичні фактори перекладу.

Поняття адекватності перекладу. Вільний переклад. Дослівний переклад і буквализми. Семантико-стилістичний, дезидеративний і волюнтативний типи адекватності.

Питання одиниці перекладу. Відповідники на різних рівнях мовної ієрархії : фонема, морфема, слова, словосполучення, речення, надфразової одиниці і цілого тексту.

Практичні заняття 1. – 40 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (4 год.)
2. Переклад текстів з заданим типом адекватності (12 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (10 год.)
3. Граматичні вправи: *Condizionale nelle frasi indipendenti* (4 год.)
4. Лексичні вправи (6 год.)
5. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ(4 год.)

Завдання для самостійної роботи . (50 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів(30 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ(10 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ (10 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа, 1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа, 1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Мовні розбіжності на різних рівнях міжмовної комунікації.

ТЕМА 3. Лекція 1. Слово і контекст. Лексичні розбіжності. (2 год.)

Смислова структура слова. Актуалізація значення слова у контексті. Контекст вузький, широкий, екстралінгвістичний. Фонові знання.

Багатозначність і недиференційованість значень слів у різних мовах Розбіжності в об'ємі значень слів. Розбіжності в стилістичному забарвленні слів. Лексичні особливості, пов'язані з різним баченням світу. Типи лексичних еквівалентів: постійні, контекстуальні. Описовий переклад.

Практичні заняття – 28 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: Condizionale Passato. Futuro nel Passato(6 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів(20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ (6 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (8 год.)*
- г) Добір прикладів, ілюструючих лексичні розбіжності між українською і італійською мовами. (4 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимося читать и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 4. Лекція 1. Граматичні розбіжності. Порядок слів у реченні.

(2 год.)

Розбіжності у способах вираження граматичних категорій. Категорія детермінації, категорія числа, категорія часу, способу, стану, виду.

Поняття актуального членування. Співвідношення синтаксичної, семантичної і комунікативної структури речення. Прямий порядок слів в італійському реченні та інверсія підмета і прямого додатка в українському реченні. Способи перекладу інвертованих україномовних речень на італійську мову.

Переклад італійських і українських пасивних конструкцій. Суб'єктно-об'єктна трансформація.

Місце обставини і означення в українському і італійському реченнях. Порядок однорідних прикметників.

Практичні заняття – 26 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: Constructions causatives (4 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- a) *Індивідуальний письмовий переклад текстів.* (20 год.)
- b) *Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ*(6 год.)
- v) *Виконання письмово лексико-граматичних вправ*(8 год.)
- г) *Добір прикладів, ілюструючих граматичні розбіжності між українською і італійською мовами.* (4 год.)

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект + , 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

VI семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРИЙОМИ І ТРАНСФОРМАЦІЇ

ТЕМА 5. Лекція 1. Лексичні, граматичні і стилістичні прийоми і трансформації. (2 год.)

Оказіональні відповідники на різних рівнях еквівалентності.

Види еквівалентів: формальний, смисловий, ситуаційний. Концепції основних моделей перекладу.

Лексичні, граматичні, стилістичні трансформації. Конкретизація, генералізація, синонімічна заміна, антонімічний переклад, смислове узгодження. Додавання і опущення слів. Зміни частин мови, перестановки, об'єднання і членування речень. Прагматика перекладацьких трансформацій: адаптація, експлікація, ампліфікація, модуляція, логічний розвиток, компенсація.

Практичні заняття – 28 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (10 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: Usi del Congiuntivo (4 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ . (6 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (8 год.)*
- г) Добір прикладів, ілюструючих перекладацькі трансформації. (4 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект + , 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.-288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 6. Лекція 1. Безеквівалентна лексика в перекладі. Власні імена в перекладі. (2 год.)

Реалії як компонент соціально-історичного і національно-культурного контексту. Класифікація безеквівалентної лексики. Реалії італійського життя. Способи перекладу безеквівалентної лексики: транскрипція, транслітерація повна і часткова, калькування, описовий переклад, ампліфікація, опущення слова, логічний розвиток поняття.

Способи перекладу топонімів і антропонімів: транскрипція, транслітерація повна і часткова, традиційний переклад, переклад значущих частин топонімів, ампліфікація. Правила транскрибування власних імен італійською й українською мовами.

Переклад назв установ і організацій, газет, журналів, літературних творів, фільмів, кораблів тощо.

Практичні заняття – 26 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: *Congiuntivo nelle frasi dipendenti* (4 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (10 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (8 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М.:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М.:Высшая школа, 1986.-288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Лексико-семантичні питання перекладу

ТЕМА 7. Лекція 1. Переклад інтернаціоналізмів і термінів (2 год.)

Переклад інтернаціональної за коренем лексики. Формальна подібність слів. Проблема “несправжніх друзів” перекладача.

Латинізми, англіцизми, слова з префіксами грецького походження в італійських текстах і їх переклад.

Переклад термінологічних одиниць. Фахова терміносистема.

Абревіатури та скорочення при перекладі.

Практичні заняття – 28 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (10 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: *Congiuntivo nelle dipendenti relative* (4 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (8 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ . (8 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект + , 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 8. Лекція 1. Переклад усталених словосполучень і фразеологізмів (2 год.)

Словосполучення вільні й усталені. Переклад словосполучень з урахуванням сполучуваності слів у мові перекладу. Граматичні зв'язки у словосполученнях. Дієслівне керування. Десемантизація слова. Заміна слова словосполученням. Італійські еквіваленти українських префіксальних дієслів.

Фразеологічні одиниці та їх переклад. Переклад прислів'їв, приказок, крилатих висловів. Переклад лексичних одиниць і висловів, пов'язаних з античною історією, міфологією. Переклад біблеїзмів.

Переклад цитувань.

Практичні заняття – 26 год.

1. Повний і реферативний переклад текстів з теорії перекладу (2 год.)
2. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
3. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (6 год.)
4. Граматичні вправи: *Congiuntivo nelle frasi dipendenti concessive* (4 год.)
5. Лексичні вправи (4 год.)
6. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (38 год.)

- a) *Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- b) *Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (10 год.)*
- b) *Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (8 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

VII семестр

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5

Взаємодія граматики з лексикою при перекладі

ТЕМА 9. Лекція 1. Граматичні конструкції в перекладі (2 год.)

Вираження часових, просторових, причинно-наслідкових, умовних і допустових відносин в українській та італійській мовах.

Управління дієслів в українській та італійській мовах.

Синтаксична синонімія. Синонімія простого і складного речень. Синонімія прийменникових конструкцій, дієприкметникових та дієприслівникових зворотів і підрядних речень. Сурядність і підрядність в перекладі.

Переклад італійських безособових речень. Переклад італійських конструкцій виділення. Переклад італійських обмежувальних конструкцій.

Переклад італійських інфінітивних конструкцій. Переклад італійських дієприкметникових конструкцій. Переклад речень з абсолютним дієприкметниковим зворотом. Переклад італійських каузативних конструкцій. Конструкції з прикладкою. Приєднувальні конструкції.

Практичні заняття – 18 год.

1. Переклад текстів із заданим типом адекватності (6 год.)
2. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (4 год.)
3. Граматичні вправи: Usi del Congiuntivo nelle frasi dipendenti. (4 год.)
4. Лексичні вправи (2 год.)
5. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (34 год.)

- a) *Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- b) *Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (8 год.)*
- b) *Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (6 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимося читати и переводить итальянскую прессу.- М:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.-288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 10. Лекція 1. Еквівалентність на надфразовому рівні. (2 год.)

Засоби зв'язку між реченнями і частинами тексту: лексичний повтор, прийменниковий зв'язок, сполучниковий зв'язок, порядок слів (в

українському реченні), неозначений артикль (у французькому реченні). Перерозподіл інформації між реченнями у надфразовій одиниці.

Практичні заняття – 16 год.

1. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
2. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (4 год.)
3. Граматичні вправи: Usi del Congiuntivo. (2 год.)
4. Лексичні вправи (2 год.)

Завдання для самостійної роботи. (34 год.)

- а) *Індивідуальний письмовий переклад текстів.* (20 год.)
- б) *Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ.* (8 год.)
- в) *Виконання письмово лексико-граматичних вправ.* (6 год.)

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект +, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.-288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6

Стилістичні питання перекладу

ТЕМА 11. Лекція 1. Стилістичні ресурси лексики і граматики (2 год.)

Стилістичний аспект перекладу. Поняття стилю у перекладі. Стилістичні ресурси лексики. Засоби словесної образності. Передача гри слів. Переклад неологізмів, архаїзмів, просторічних слів та жаргонізмів.

Стилістичні ресурси граматики. Засоби експресивного синтаксису.

Практичні заняття – 16 год.

1. Переклад текстів із заданим типом адекватності (8 год.)
2. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (4 год.)
3. Граматичні вправи: Participio Passato Assoluto (2 год.)
4. Лексичні вправи (2 год.)

Завдання для самостійної роботи. (32 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (8 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (4 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект + , 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

ТЕМА 12. Лекція 1. Функціональні стилі і критерії оцінки якості перекладу

(2 год.)

Функціональні стилі: науковий, офіційно-діловий, публіцистичний, розмовний, художній. Підстилі і жанри офіційно-ділового, публіцистичного і наукового стилів.

Критерії оцінки якості перекладу. Критерії оцінки перекладів наукової літератури, текстів суспільно-політичного характеру, офіційних документів.

Практичні заняття – 16 год.

1. Переклад текстів із заданим типом адекватності (6 год.)
2. Вправи на фіксовані перекладацькі труднощі (4 год.)
3. Граматичні вправи: Usi del Congiuntivo (2 год.)
4. Лексичні вправи (2 год.)
5. Вправи на аудіювання інформаційних повідомлень ЗМІ (2 год.)

Завдання для самостійної роботи . (32 год.)

- а) Індивідуальний письмовий переклад текстів. (20 год.)*
- б) Виконання письмово післятекстових перекладацьких вправ. (8 год.)*
- в) Виконання письмово лексико-граматичних вправ. (4 год.)*

Література:

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект + , 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу.- М.:Филоматис, 2005.-238с.

3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка.-М:Высшая школа, 1083, 240с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод.-М:Высшая школа, 1986.- 288с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа,1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа,1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.

Зразок текстів для перекладу і післятекстових перекладацьких і лексико-граматичних вправ

Testo 1. Контроль над озброєннями: взяти до уваги нову обстановку

Поява ядерної зброї, зважаючи на її безмежний потенціал до знищення, додала новий жахливий вимір можливості катастрофи планетарного масштабу. Людська цивілізація, змушена постійно приносити жертви на вівтарі атомного демона, стала в'язнем та заручником постійної політики залякування.

Необхідно було, перш за все, сприяти мирному використанню ядерної енергії, попереджуючи та запобігаючи при цьому її застосуванню в військових цілях. Найбільш важливим кроком у цьому напрямку стало підписання договору щодо нерозповсюдження ядерної зброї. За словами ініціаторів підписання цього документа, потенційні успіхи в справі надання договору світового масштабу суттєво допомогли б розсіяти страх, суть якого полягає в тому, що поширення розщеплюваних матеріалів та технології виробництва ядерної зброї сприятиме створенню нових військових потужностей. Також важливо було взяти до уваги засоби, завдяки яким передова технологія не могла б використовуватися з метою порушення встановленої міжнародної системи гарантій.

Протягом багатьох років режим нерозповсюдження ядерної зброї діяв у відповідності з задумами його ініціаторів. Однак завершення холодної війни справило радикальний та неочікуваний вплив на механізм контролю за озброєннями. Справді, після значної інтенсифікації політики, яка протягом тридцяти років стояла на місці, вся система контролю за озброєннями почала змінюватися, можна навіть сказати, ввійшла у кризовий стан. Ця криза має три головні причини: контроль над озброєннями у будь-якій формі, будучи одним з рушійних елементів російсько-американської політики безпеки, втратив свою домінуючу роль; завершення холодної війни внесло плутанину в порядок денний щодо роззброєння; контроль над озброєннями вже не є мобілізуючою політичною темою, на перший план вийшли проблеми економіки та захисту навколишнього середовища.

Однак це не означає, що завдання контролю над озброєннями є завершеним, навіть навпаки. Насправді, як ніколи, поширення озброєнь різних типів вимагає безперервної уваги зі сторони світової спільноти. У цьому контексті доцільно згадати явище, яке, можливо, краще за все символізує небезпеку, з якою ми зіткнулися наприкінці століття, - відновлення поширення ядерної зброї.

Парадоксальним є те, що саме в момент, коли режим нерозповсюдження ядерної зброї отримав підтримку в більшості країн планети, постала реальна небезпека його краху. Причина цього парадоксу криється у втраті контролю над розповсюдженням ядерної зброї (ядерний демон вирвався з рук своїх охоронців). Та чи варто стверджувати, що система контролю над озброєннями, наріжним каменем якої є договір про нерозповсюдження ядерної зброї, вичерпала себе? Зовсім ні, оскільки вона символізує прагнення більше ніж 150 країн завадити реалізації військових зусиль...

Testo 2. Societa delle nazioni.

E la prima organizzazione politica con fini generali e organi permanenti costituita nella comunita internazionale. Essa fu voluta dalle grandi potenze uscite vincitrici dalla prima guerra mondiale, e istituita mediante un trattato approvato il 28 aprile 1919 dalla conferenza di pace di Parigi ed entrato in vigore il 10 gennaio 1920 (patto della Societa delle Nazioni).

Dagli inizi del secolo XIX numerosi scrittori, filosofi, uomini politici si fanno avanti quali sostenitori di ideali internazionalistici, strenui assertori di una nuova Europa, in cui le nazioni si dovevano affratellare vincendo l'egoismo e l'individualismo dei governi.

Il primo conflitto mondiale e le sue drammatiche conseguenze dettero nuovo impulso alle idee di pace e di cooperazione tra i popoli. Nacque cosi, con sede a Gnevra, la Societa delle Nazioni.

Il fine principale della Societa delle Nazioni era costituito dal mantenimento della pace e della sicurezza internazionale. Per il raggiungimento di tale fine gli stati membri si impegnavano a risolvere mediante arbitrato le controversie che sorgessero tra di loro.

ВПРАВИ

I. *Перекладіть фраз:*

1. Для того, щоб докорінним чином врегулювати проблему безпеки всіх країн, необхідно перш за все виключити навіть саму можливість розв'язання війни. 2. Що вражає у заявах мілітаристів, так це вперте небажання деяких осіб усвідомити нові зміни, що стались у світі. 3. Що є важливим у даному форумі, так це те, що майже всі партії та групи, представлені на національному рівні, взяли в ньому активну участь.

II. *Перекладіть. Уточніть значення дієслів у зв'язку з його перехідним або неперехідним використанням в італійській мові.*

1. Товарообіг між нашою країною та Францією значно зріс за останні роки. 2. Протягом одного року ця організація спромоглася значно збільшити кількість своїх членів. 3. Якби ми допустили початок ядерної війни, ми рахували б кількість жертв не мільйонами, а десятками і навіть сотнями мільйонів людських життів. 4. У всіх країнах робота іммігрантів вважається найменш оплачуваною. 5. Уряд не раз обіцяв задовольнити законні вимоги страйкарів, які досі чекають реальних кроків в цьому напрямку. Тепер страйкарям потрібні реальні докази дій, обіцянки більше не враховуються.

III. *Перекладіть наступні словосполучення.*

Військова база, воєнна база, військові приготування, підготовка до війни, кредити на військові цілі, воєнні кредити.

IV. *Перекладіть наступні словосполучення.*

Proporre un emendamento, votare un emendamento, respingere un emendamento. Conferenza stampa, conferenza di pace, convocare una conferenza.

V. *Перекладіть наступні речення.*

1. L'anno scorso il paese ha goduto di una situazione politica stabile. 2. La cooperazione puo contribuire a sbloccare situazioni promettenti ma incapaci di progredire da se. 3. La situazione economica appare senza sbocco. 4. Sono state avanzate specifiche proposte per migliorare la situazione. 5. Nel corso dei colloqui si e proceduto ad uno scambio di informazioni sulla situazione nei rispettivi paesi.

VI. *Перекладіть речення, використовуючи синонімічні конструкції для вираження причини.*

1. Завдяки новому криголаму вдалося завчасно зробити судноплавними арктичні території. 2. Через повінь фермери не змогли розпочати сільськогосподарські роботи.

Типові завдання модульних і підсумкових робіт з перекладу

1. Переклад зв'язаного тексту з італійської мови на українську
2. Переклад зв'язаного тексту з української мови на італійську
3. Переклад речень, спрямованих на використання певних перекладацьких трансформацій
4. Переклад речень, спрямованих на уживання певних синтаксичних/семантичних структур
5. Переклад лексичних одиниць

Типові завдання лексико-граматичного тесту

1. Переклад речень, спрямованих на активізацію
 - а) певних синтаксичних структур
 - б) певних лексичних одиниць
2. Завдання на підстановку певних лексичних одиниць
3. Завдання на трансформацію семантичної структури речень
4. Завдання на уживання дієслівних форм
5. Завдання на синтаксичну/лексичну синонімію

Зразок модульної контрольної роботи

TEST

1. Tradurre :

1. Депутати рішуче висловились за найшвидше прийняття закону про пресу.
2. У розвинутих країнах маленькі підприємства часто банкрутують, що стосується великих підприємств, вони, як правило, збільшують свої прибутки.
3. Важливою рисою сучасного суспільного розвитку є глобалізація екологічних проблем.
4. Акредитуюча держава може у будь-який момент без попереднього мотивування свого рішення об'явити будь-якого члена дипломатичного корпусу персоною нон-грата.
5. Під тиском громадськості влада була змушена відмовитись від прийняття непопулярних заходів.

2. Tradurre :

1. Становище дрібних торгівців значно погіршилось.
2. У другій половині 80-х років на міжнародній арені відбулись суттєві позитивні зміни.
3. Навколо цього лідера об'єднуються усі прогресивні сили країни.

3. Tradurre :

1. вивести війська з країни
2. надзвичайний і повноважний посол
3. Високі договірні сторони
4. засудити підривно діяльність розкольницьких угруповань
5. відхилити запрошення
6. незастосування сили
7. розірвати угоду
8. особиста недоторканість
9. втручання у внутрішні справи

10. дипломатична недоторканність

1. Tradurre :

1. Il controllo degli armamenti comprende provvedimenti di disarmo parziale, accordi fra stati per la smilitarizzazione di determinate zone, politiche unilaterali.

2. Io sono qui per fare un salto di qualità ai nostri rapporti. Dobbiamo riuscire a costruire giorno per giorno una piattaforma di collaborazione politica ed economica, ad affrontare problemi che ormai ignorano i confini nazionali, la lotta contro la povertà, per il benessere e la sicurezza dei cittadini.

Зразок лексико-граматичного тесту

Test

I. Tradurre, badando al uso del Congiuntivo:

1. Продовжуються арешти профспілкових діячів. Повідомляється, що у той момент, коли, коли активістів профспілок затримували, відбулися сутички між поліцією і трудящими.
2. Згідно офіційних оцінок, багатства імператора перевищували сотню мільйонів франків, що робило його одним з найбагатших людей світу в одній з найбідніших країн світу.
3. Як стало відомо, міністр закордонних справ Іспанії, який перебуває (знаходиться) проїздом у Парижі, буде прийнятий у Міністерстві закордонних справ його французьким колегою.
4. Вчора вранці в своєму помешканні була знайдена у передсмертному стані 70-річна пенсіонерка мадам Н. За результатами попереднього розслідування бригади криміналістів, вона стала жертвою грабіжників.

II. Completare con le preposizioni:

1. Sono tanto stanco; sono appena tornato un viaggio aereo e ho solo voglia..... .., fare una doccia e andare subitoletto.
2. Abbiamo preparato una relazione un poeta italiano . Settecento, ma non è piaciuta niente al nostro professore letteratura.
3. nessuno piace lavorare agosto!

4. Piero non ha fatto tempo a prendere il treno sette. Partirà, dunque, quello nove e mezzo.
5. Non vedo Giorgio almeno due settimane. Sai dov'è andato a finire o dobbiamo telefonare "Chi l'ha visto?"?

III. Tradurre :

1. Якщо йому вірити, можна подумати, що його справи владналися самі собою.

2. Судячи з його поведінки, можна було б подумати, що він змінив свою думку з цього приводу.

IV. Sostituire le parole sottolineate con equivalenti lessicali:

1. La sala in cui si è svolta la conferenza era addobbata di bandiere nazionali.
2. Il ministro è arrivato a capo di una delegazione ufficiale.
3. Molti uomini di stato hanno partecipato al ricevimento.
4. Agli ospiti è stata tributata una calorosa accoglienza.
5. Il primo ministro si è incontrato con uomini d'affari che svolgono la loro attività nel quadro delle relazioni bilaterali.

V. Tradurre:

1. Слово, надруковане великими літерами.
2. Натякнуті на постріл (вибух)
3. Прихована думка
4. Листок з офіційними печатками
5. Звільнити приміщення
6. Маніпулювати мовчазним (стриманим) свідком
7. Приділяти комусь особливу увагу
8. Виконувати свій обов'язок.

Зразок підсумкової роботи з перекладу

I. Tradurre in italiano :

Деякі сучасні тенденції європейської політики

Європейські країни неодноразово підтверджували своє бажання, аби у Європі формувалась нова система безпеки та співробітництва. Ця система, створена завдяки спільним зусиллям заходу і сходу в рамках ОБСЄ, засновується на поступовому витісненні ідеї поділу Європи та створенні нових форм співпраці в економічній, військовій, політичній, гуманітарній та інших сферах на основі загальновідомих принципів та

зобов'язань, таких як невтручання у внутрішні справи, повага територіальної цілісності, непорушність кордонів, рівність у правах великих та малих націй, повага прав та основних свобод людини, політика добросусідства та ін.

Система органів політичної співпраці розвивається у найрізноманітніших формах. У військовій сфері система переговорів щодо скорочення озброєння, стабільність та укріплення взаємної довіри становлять основу європейської єдності.

Економічна сфера здається не такою багатообіцяючою на найближчі роки. Можливості розвитку економічної співпраці між двома частинами Європи залежать не лише від кон'юнктури, а й від докорінної трансформації економічного механізму країн східної Європи та від динаміки інтеграційних процесів у ЄС.

II. Tradurre:

Perdita della qualita di membro.

La perdita della qualita di membro di un'organizzazione internazionale puo aversi:

- Per volonta dello Stato. Il diritto di recedere dell'organizzazione e previsto in molti trattati istruttivi. Puo essere definito come la manifestazione unilaterale di volonta alla quale l'ordinamento dell'organizzazione attribuisce il potere di estinguere ogni rapporto fra lo stato e l'organizzazione, indipendentemente dalla volonta di quest'ultima. Il recesso e subordinato:
 - a) Alla notifica della decisione al depositario dell'atto costitutivo che deve portarla a conoscenza degli altri Stati membri;
 - b) Al passaggio di un certo periodo di tempo dalla notifica della decisione, giustificato da considerazioni finanziarie, tecniche o amministrative.

Un problema particolare si pone nel caso in cui il trattato istitutivo non preveda alcuna norma per il recesso dello Stato dall'organizzazione, come accade nell'ONU o nell'Unione europea; anche in questo caso la prassi sembra orientata ad ammettere la facolta dello Stato di abbandonare l'organizzazione.

Структура іспиту з теорії та практики перекладу

1. Питання з теорії перекладу.
2. Переклад фахового тексту з іноземної мови на українську з аналізом перекладацьких труднощів.
3. Реферативний переклад тексту суспільно-політичної тематики з української мови на іноземну.

Питання з теорії перекладу до іспиту з ТШП

1. Предмет та статус теорії перекладу. Роль перекладу у розвитку світової культури та зміцненні міжнародних зв'язків.
2. Загально-лінгвістичні аспекти перекладу. Мова і реальний світ. Система мови. Співвідношення систем різних мов.
3. Переклад як засіб комунікації. Види перекладацької діяльності. Письмовий та усний переклад. Послідовний та синхронний переклад. Машинний переклад: стан та перспективи.
4. Значення слова та переклад. Багатозначність та широта значення слова. Лінгвістичний та екстралінгвістичний характер перекладу. Лексичне значення, конотація та асоціація.
5. Визначення перекладу як предмета лінгвістичного дослідження. Етапи перекладу. Головні теоретичні підходи до перекладу.
6. Проблема перекладності. Поняття адекватності перекладу. Види перекладу: буквальний, вільний, адекватний.
7. Еквівалентність та типи лексичних еквівалентів. Абсолютні та часткові еквіваленти. Переклад інтернаціональної лексики. Проблема «несправжніх друзів» перекладача.
8. Безеквівалентна лексика. Реалія як компонент соціально-історичного і національно-культурного контексту. Класифікація. Способи перекладу: транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад.
9. Характеристика основних функціональних стилів та питання перекладу. Жанрово-стилістичні особливості перекладу художньої, суспільно-політичної, дипломатичної, юридичної, науково-технічної літератури та документів.
10. Особливості перекладу матеріалів офіційно-ділового стилю. Жанрові особливості тексту та вибір слова з синонімічного ряду.
11. Збіжності та розходження граматичних моделей мови-джерела та мови-мети. Трансформації при перекладі. Регулярні та оказіональні трансформації.
12. Граматичні трансформації при перекладі: зміна порядку слів, перестановка, зміна частин мови та членів речення. Трансформація добавлення та зміщення. Членування та об'єднання речень при перекладі. Антонімічний переклад.
13. Лексичні трансформації при перекладі. Засоби диференціації, генералізації, конкретизації, смислового розвитку значення.
14. Засоби перекладу фразеологічних одиниць та усталених словосполучень не фразеологічних за характером. Збереження образності під час перекладу.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ:

- посібники з письмового перекладу, де вказуються труднощі перекладу на рівні вузького контексту;
- тексти за фахом в оригіналі;
- газетні, журнальні статті та матеріали ресурсів Internet з питань міжнародних відносин, міжнародного права та міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу, країнознавства;
- наукові доповіді з питань суспільних наук та майбутньої спеціальності;
- газетна інформація на теми зовнішньої та внутрішньої політики України, країн мови, що вивчається, інших країн;
- оригінальні тексти з паралельними перекладами (аутентичні тексти міжнародних договорів, конвенцій тощо);
- публікації ООН та інших міжнародних організацій;
- тексти в запису на аудіо- та відеокасетах;
- ресурси Internet.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гак В. Г., Григорьев Б. Б. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: Интердиалект+, 2010. – 459 с.
2. Прокопович С.С. Учимся читать и переводить итальянскую прессу. – М.: Филоматис, 2005. – 238 с.
3. Карулин Ю.А., Черданцева Т.З. Учебник итальянского языка. – М.: Высшая школа, 1083, 240 с.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод. – М.: Высшая школа, 1986. – 288 с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – М.: Междунар. отношения, 1974.
6. Семенец О.Е., Панасьев А.Н. История перевода. – К.: Вища школа, 1990-1991.
7. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. – М.: Высшая школа, 1983.
8. Чередниченко О.І., Коваль Я. Г. Теорія і практика перекладу. Французька мова. – К.: Либідь, 1995. – 304 с.